

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Aruanne Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) eelarveaasta 2019 raamatupidamise aastaruande kohta

koos instituudi vastusega

Sissejuhatus

01 Vilniuses asuv Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (edaspidi „instituut“) asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1922/2006¹. Instituudi ülesanne on koguda, analüüsida ja levitada soolist võrdõiguslikkust käsitlevat teavet, töötada välja, analüüsida, hinnata ja levitada metodoloogilisi vahendeid eesmärgiga toetada soolise võrdõiguslikkusega seotud küsimuste kaasamist liidu kõikidesse tegevusvaldkondadesse ja nendel põhinevatesse siseriiklikesse poliitikatesse.

02 *Joonisel 1* esitatakse instituudi peamised arvanded².

Joonis 1. Instituudi peamised arvanded

* Eelarvenumbrid põhinevad eelarveaastal kasutatavate maksete assigneeringute kogusummal.

** Töötajaskond hõlmab ELi ametnikke, ELi ajutisi teenistujaid, ELi lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte, kuid mitte ajutisi töötajaid ja konsultante.

Allikas: Euroopa Liidu eelarveaasta 2018 konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja Euroopa Liidu eelarveaasta 2019 esialgne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ning instituudi esitatud andmed töötajate arvu kohta.

Kinnitavat avaldust toetav teave

03 Kontrollikoja auditi käsitusviis koosneb analüütilistest auditiprotseduuridest, tehingute otsesest kontrollimisest ning instituudi järelevalve- ja kontrollisüsteemide peamiste kontrollimehhanismide hindamisest. Lisaks kasutatakse vajaduse korral teiste audiitorite tööst saadud auditi tõendusmaterjali ning analüüsitakse instituudi juhtkonna esitatud teavet.

¹ ELT L 403, 30.12.2006, lk 9.

² Instituudi pädevust ja tegevust tutvustav lisateave on leitav selle veebisaidil www.eige.europa.eu.

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

Arvamus

04 Auditeerisime

- a) instituudi raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest³ ja eelarve täitmise aruannetest⁴ 31. detsembril 2019. aastal lõppenud eelarveaasta kohta, ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

05 Meie hinnangul annab instituudi raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2019 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi instituudi finantsseisundist 31. detsembri 2019. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

³ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁴ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

06 Meie hinnangul on 31. detsembril 2019 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

07 Meie hinnangul on 31. detsembril 2019 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Muu asjaolu

08 Märgime, et Euroopa Liidu Kohtus pooleli olev kohtuasi nr C-948/19 (Manpower Lit) puudutab meie auditiarvamuse mitut aspekti. Kohtuasjas on kõne all mitu Leedu kõrgeima kohtu küsitud küsimust, mis puudutavad renditööd käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/104/EÜ⁵ rakendamist ELi asutustes. Leedu kohus küsis eelkõige, kas direktiivi kohaldatakse ELi asutuste avalik-õiguslike asutuste majandustegevuse suhtes. Samuti küsis ta, kas ELi asutused peavad täielikult kohaldama kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 1 sätteid, milles käsitletakse renditöötajate õigust põhilistele töö- ja töөлövõtmistingimustele, eelkõige töötasu osas. Kuna Euroopa Liidu Kohtu otsus nende küsimuste kohta võib mõjutada kontrollikoja seisukohta seoses ajutiste töötajate kasutamise ja institutsiooni, hoidub kontrollikoda selles küsimuses mis tahes tähelepanekute tegemisest, sealhulgas varasemate aastate tähelepanekute järelkontrollist, kuni Euroopa Liidu Kohus on teinud selles asjas lõpliku otsuse.

Alus arvamuste esitamiseks

09 Viisime auditi läbi kooskõlas IFACi rahvusvaheliste auditistandardite (ISA) ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste

standarditega (ISSAI). Nimetatud standarditega hõlmatud kontrollikoja kohustusi kirjeldatakse täpsemalt käesoleva aruande audiitori kohustusi käsitlevas osas. Kooskõlas rahvusvahelise arvestusekspertide eetikastandardite nõukogu (IESBA) eetikakoodeksi ja auditeerimisega seotud eetikanõuetega oleme sõltumatu asutus ning täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nimetatud nõuetele ja IESBA eetikakoodeksile. Oleme seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on arvamuse avaldamiseks piisav ja asjakohane.

Juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustused

10 Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja instituudi finantsmäärusele vastutab instituudi juhtkond rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohase raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamise ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. See hõlmab finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Instituudi juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus, finantstehingud ja teave oleksid kooskõlas vastavate õigusaktidega. Instituudi juhtkonnal on lõplik vastutus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest.

11 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata instituudi vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele. Juhtkond peab avaldama instituudi tegevuse jätkuvusega seotud küsimused, kui see on asjakohane, lähtudes raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatses üksuse likvideerida või tegevuse lõpetada, või kui tal puuduvad muud realistlikud alternatiivid.

12 Instituudi finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest vastutavad isikud, kelle ülesandeks on järelevalve instituudi tegevuse üle.

Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel

13 Meie eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, et instituudi raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed, ning esitada oma auditi põhjal

⁵ ELT L 327, 5.12.2008, lk 9.

Euroopa Parlamendile ja nõukogule või muudele asjaomastele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitav avaldus, mis kinnitab instituudi raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et oluline väärkajastamine või nõuete mittejärgimine auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

14 Tulude puhul kontrollime komisjonilt või koostööd tegevatest riikidelt saadud toetusi ning hindame instituudi tasude ja muude tulude kogumise korda (kui sellist tulu on saadud).

15 Kulude puhul auditeerime maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Kõiki makseliike (sealhulgas vara soetamiseks tehtud makseid), välja arvatud ettemaksud, auditeeritakse nende tegemise seisuga. Ettemakseid auditeeritakse siis, kui vahendite saaja on nende korrakohast kasutamist tõendanud ning instituut on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud.

16 Kooskõlas rahvusvaheliste auditistandardite ja kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega tugineme kogu auditi vältel oma professionaalsusele ja kutsealasele skeptitsismile. Meie ülesanne on ka

- kindlaks teha ja hinnata raamatupidamise aastaaruandes pettusest või vigadest põhjustatud olulise väärkajastamise ja selle aluseks olevate tehingute Euroopa Liidu õigusraamistiku olulise nõuetele mittevastavuse riski, töötada välja ja rakendada auditiprotseduure nende riskide käsitlemiseks ning saada auditi tõendusmaterjali, mis annaks meie arvamusele piisava ja asjakohase aluse. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise või mittevastavuse avastamata jätmise risk on suurem kui vigade puhul, sest pettus võib hõlmata keelatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, andmete moonutamist või sisekontrollimehhanismide eiramist;
- teha endale asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte sisekontrollimehhanismide tõhususe kohta arvamuse esitamiseks) selgeks auditi seisukohast oluline sisekontrollisüsteem;
- hinnata kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna koostatud arvestushinnangute ja nendega seotud avalduste põhjendatust;

- teha järeldus selle kohta, kas juhtkond lähtub raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, ning hinnata saadud auditi tõendusmaterjali põhjal, kas on olulist ohtu sündmusteks või tingimusteks, mis võivad instituudi tegevuse jätkuvuse tõsise kahtluse alla seada. Kui meie arvates oluline oht eksisteerib, siis peame oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu raamatupidamise aastaaruande asjaomastele avaldustele, või kui need on puudulikud, siis muutma oma arvamust. Meie järeldused põhinevad enne audiitori aruande valmimise kuupäeva saadud auditi tõendusmaterjalil. Edaspidised sündmused või tingimused võivad aga põhjustada olukorra, kus üksusel ei ole võimalik oma tegevust jätkata;
- hinnata raamatupidamise aastaaruande ja sellega seotud avalduste üldist esitusviisi, ülesehitust ja sisu, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne kajastab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglaselt;
- hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali instituudi finantsteabe kohta, et esitada arvamus raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute kohta. Vastutame auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest;
- võtta vajaduse korral arvesse sõltumatu välisaudiitori audititööd instituudi raamatupidamise aastaaruande kontrollimisel vastavalt ELi finantsmääruse artikli 70 lõikes 6 sätestatud nõuetele.

Vahetame juhtkonnaga teavet muu hulgas auditi kavandatud ulatuse ja ajakava ning auditi käigus tuvastatud oluliste leidude (sh sisekontrollimehhanismide oluliste puuduste) kohta. Instituudiga arutatavate teemade seast valime vaatlusaluse perioodi raamatupidamise aastaaruande auditeerimise seisukohast kõige olulisemad teemad, mida nimetatakse seetõttu peamisteks audititeemadeks. Nimetatud teemasid kirjeldatakse meie koostatud audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui teabe avalikustamine on õigusaktiga keelatud, või kui äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et teemat ei tohi meie aruandes käsitleda, kuna vastasel juhul võib see tõenäoliselt avaliku huviga saadava kasu üles kaaluda.

17 Järgnevad tähelepanekud ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

Tähelepanekud tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

18 Välisekspertide valimisel peab instituut järgima finantsmääruse artiklis 237 sätestatud mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtteid. Instituut koostas alates 2015. aastast avatud ja kuni 2019. aasta septembrini kehtinud osalemiskutse alusel mitme pädevusvaldkonna välisekspertide nimekirja. Me auditeerisime kahte juhtumit. Nende juhtumite puhul leidsime, et välisekspertide valimise ja nendega lepingute sõlmimise menetlustes puudus süstemaatiliselt piisav kontrollijalg (nagu on sätestatud finantsmääruse artikli 36 lõikes 3). Eelkõige ei leidnud me tõendeid selle kohta, et eksperdid olid määratud täitma ülesandeid kindlaksmääratud valikukriteeriumide alusel, mille põhjal hinnati nende eeliseid võrreldes teiste võimalike kandidaatidega. Seetõttu on kahele eksperdile 2019. aastal tehtud maksed (vastavalt 20 580 eurot ja 14 478 eurot) õigusnormide vastased. Viga on süstemaatiline – seega on kõik kõnealuse osalemiskutse alusel 2019. aastal tehtud maksed (168 738 eurot) õigusnormide vastased.

Tähelepanekud eelarve haldamise kohta

19 Finantsmääruses sätestatud läbipaistvuse põhimõtte järgimiseks peab instituut avaldama oma aastaeelarve. Instituut avaldas 2019. aasta eelarve 2019. aasta märtsi lõpus. See ei sisaldanud aga ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA II) sihtotstarbelist tulu (550 000 eurot), mis oli mõeldud meetme „ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide suurem suutlikkus mõõta ja jälgida soolise võrdõiguslikkuse poliitika mõju (2018–2021)“ rakendamiseks. Need vahendid laekusid 100% ettemaksena juba 2018. aasta detsembris ja instituut väljastas selle kohta 2019. aasta jaanuaris kreditarve. Lepingut muudeti 17. detsembril 2019 ja sellega suurendati meetme maksumust 378 950 euro võrra. Nimetatud summa laekus 27. detsembril 2019 ja vastav kreditarve väljastati 2020. aasta veebruaris. Finantsmääruse kohaselt⁶ oleks instituut pidanud lisama selle teabe oma eelarvesse. Ta oleks pidanud kas lisama 550 000 eurot oma 2019. aasta esialgsesse avaldatud eelarvesse koos vajalike selgitustega. Seda aga ei tehtud⁷.

⁶ Vastavalt finantsmääruse artiklitele 21 ja 22.

⁷ Vastavalt finantsmääruse artiklitele 21 ja 22.

Tähelepanekud sisekontrollimehhanismide kohta

20 Instituudi finantsmääruse kohaselt ⁸ võib volitatud eelarvevahendite käsutaja kasutada järelkontrolle, et tuvastada ja kõrvaldada toimingutes sisalduvad vead ja õigusnormide rikkumised pärast nende heakskiitmist. Instituut ei ole alates 2016. aasta septembrist teinud toimingute ja eelarve täitmise järelkontrolli. Meie arvates aitaks konkreetsetel riskidel põhinev spetsiifiline järelkontrolliprogramm parandada instituudi sisekontrollikeskkonda.

Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

21 Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmetest on esitatud *lisas*.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Alex Brenninkmeijer, võttis käesoleva aruande vastu Luxembourgis 22. septembril 2020.

Kontrollikoja nimel

president

Klaus-Heiner Lehne

⁸ Instituudi finantsmääruse artikkel 45.

Lisa. Eelmiste aastate tähelepanekute põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Kontrollikoja tähelepanekute põhjal võetud meetmed (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2017	E-hanked: 2017. aasta lõpuks oli instituut küll teatavate menetluste jaoks kasutusele võtnud e-arved, kuid mitte e-hankeid ja hankedokumentide elektroonilise esitamise rakendust.	Lõpetatud
2017	Instituut avaldab vabade ametikohtade teateid oma veebisaidil ja sotsiaalmeedias, kuid mitte Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) veebisaidil.	Lõpetatud
2018	Instituut oli kostja neljas kohtuasjas, mis olid seotud kolme hankemenetlusega, ning mille esitasid ELi kohtutesse edutud pakkujad. Hanke tulemus tühistati väiksemate menetluslike puuduste tõttu. Kohus mõistis instituudilt kahes kohtuasjas välja hagejate kaitsekulud ning instituut tasus asjakohase summa (21 384 eurot) 2019. aastal. Kohus liitis ülejäänud kaks kohtuasja ja otsustas, et hageja peab instituudile hüvitama 17 045 eurot; nimetatud summa laekus instituudile 2020. aastal.	Lõpetatud

Aasta	Kontrollikoja tähelepanekud	Kontrollikoja tähelepanekute põhjal võetud meetmed (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2018	<p>Instituut kasutas renditöötajaid (ajutisi töötajaid) ühe ajutist tööjõudu pakkuva ettevõttega sõlmitud raamlepingu kaudu. Lepingus ei nõutud ajutist tööjõudu pakkuvalt ettevõttelt teatavate õiguslike nõuete täitmist (ajutistel töötajatel peaksid olema samad töötingimused nagu kasutajaorganisatsiooni poolt otse tööle võetud töötajatel) ning puuduvad tõendid selle kohta, et instituut oleks ise võrrelnud oma töötajate ja ajutiste töötajate töötingimusi. Instituut peaks analüüsima oma ajutiste töötajate töötingimusi ning tagama, et need oleksid kooskõlas Euroopa ja liikmesriigi tööõigusega.</p>	<p>Poleli (vt punkt 8)</p>
2018	<p>Instituut ei avaldanud oma 2018. aasta eelarvet Euroopa Liidu Teatajas, nagu on nõutud finantsmääruses.</p>	<p>Lõpetatud</p>

Ameti vastus

18. EIGE võtab tähelepaneku teadmiseks. EIGE uuris praegusi protsesse ja koostas uue osalemiskutse. Uued menetlused arvestavad tähelepanekuid ja parandavad konkreetse eksperdi valiku põhjendatust võrreldes teiste andmebaasis olevate ekspertidega.

19. EIGE võtab tähelepaneku teadmiseks. Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) vahendid on projektipõhised ega ole seotud konkreetse aastaelarvega. Vahendeid võib kasutada mitu aastat ning EIGE kannab kasutamata summa iga kord üle järgmise aasta eelarvesse. Seega, esitades igal aastal eelarve koos IPA-vahenditega, jääks mulje, et EIGE saab igal aastal täiendava summa (500 000 eurot aastal N, 450 000 eurot aastal N + 1, 300 000 eurot aastal N + 2). EIGE võttis ühendust ka eelarve peadirektoraadiga, et küsida nõu, kuidas olukorda lahendada. Eelarve peadirektoraat kinnitas instituudi lähenemisviisi.

20. EIGE nõustub ja võtab tähelepaneku teadmiseks.

AUTORIÕIGUS

© Euroopa Liit, 2020.

Euroopa Kontrollikoja taaskasutamispoliitika põhineb [Euroopa Kontrollikoja otsusel nr 6-2019](#) avatud andmete poliitika ja dokumentide taaskasutamise kohta.

Kui ei ole märgitud teisiti (nt eraldiseisvates autoriõiguse märgetes), on ELile kuuluv kontrollikoja sisu litsentsitud vastavalt [litsentsile Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui autoriõigustele on viidatud ja muudatused on ära märgitud. Taaskasutaja ei tohi moonutada dokumentide algset tähendust ega sõnumit. Kontrollikoda ei vastuta taaskasutamise tagajärgede eest.

Kui konkreetsetes sisus, näiteks kontrollikoja töötajatest tehtud fotodel, on kujutatud tuvastatavaid eraisikuid, või kui see sisaldab kolmandate isikute teoseid, tuleb teil taotleda täiendavaid õigusi. Kui luba on saadud, tühistab see eespool nimetatud üldise loa ja osutab selgelt mis tahes kasutuspiirangutele.

On võimalik, et ELile mittekuuluva sisu kasutamiseks või taasesitamiseks peate küsima luba otse autoriõiguse omajatelt.

Tööstusomandi õigustega hõlmatud tarkvara või dokumendid, nagu patendid, kaubamärgid, registreeritud disainilahendused, logod ja nimed, ei kuulu kontrollikoja taaskasutamispoliitika alla ega ole teile litsentsitud.

Domeeni europa.eu alla koondatud Euroopa Liidu institutsioonide veebisaitidel leidub linke, mis viivad muudele veebisaitidele. Kontrollikoda ei vastuta nende sisu eest ja soovib teil seetõttu tutvuda nende veebisaitide isikuandmete ja autoriõiguse kaitse põhimõtetega.

Euroopa Kontrollikoja logo kasutamine

Euroopa Kontrollikoja logo ei tohi kasutada ilma kontrollikoja eelneva nõusolekuta.